Carlsen - Karyakin

Dünya Şampiyonluğu Maçı (5) New York
Analiz: [Tarık Selbes]

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗c4 [Son zamanlarda satranççılar 3.♗b5 sonrasında Berlin vb. açılışlardan sıkılıp Greco'nun izinde satranç tarihinin en eski açılışı olan İtalyan Açılışı'na yöneldiler.]

3...♗c5 4.0-0 ♘f6 5.d3 [Giuoco Pianissimo (İtalyanca: Çok sakin oyun). Gerçekten de ismine uygun bir şekilde beyazlar sakin bir şekilde gelişip uygun bir zamanda d4 sürerek avantaj elde etmek istiyor.] **0-0 6.a4** [6.c3 de oynanabilir. Carlsen vezir kanadında alan azanıp c6 atını rahatsız eden b4 planını oynamak istiyor.]

6...d6 7.c3 a6 [Elbette file a7'de bir yuva hazırlamak gerekiyor yoksa fil düşecek.] **8.b4 [**Beyazın birçok seçeneği mevcut. Bazı varyantlar transpose olsa da birbirne her varyantın farklı incelikleri var. İncelemek isteyenler 8.♘bd2; 8.♗g5; 8.h3 hamlelerine ve sonrasında oynanan büyükusta partilerine bakabilirler.]

8...♗a7 9.♖e1 ♘e7 [Klasik bir manevra. At hem b5 tehditleri yüzünden rahatsız olduğu bir kareden çekiliyor hem de c6-d5 oynama fırsatını yaratıyor. e5 piyonunu at g6 karesinden korurken ayrıca hem Fg5'i etkisiz kılacak hem de f4'e oturabilecek. Bu kadar çok amaçlı olunca bir hamle, tabii ki onun doğru bir hamle olduğunu söyleyebiliriz.]

10.♘bd2 ♘g6

11.d4 [11.♘f1 ile manevraya devam etmek mümkündü. b4 oynadıktan sonra bu kadar erken d4 oynamak biraz tuhaf duruyor açıkçası.]

11...c6 [Karyakin bahsetmiş olduğumuz c6-d5 planını uyguluyor.] **12.h3 exd4** [Rus satranççı

merkezde durumu açıklığa kavuşturmak istiyor.]

13.cxd4 ♘xe4 [13...d5 elbette diğer seçenekti. Belki de Karyakin bu varyantı beğenmedi: 14.exd5 ♘xd5 15.♘e4! ♘xb4 16.a5! −− 17.♕b3 −− 18.♗a3 fikirleriyle beyazın konumsal bir baskısı mevcut.]

14.♗xf7+ [Carlsen bu hamleyle tahtada bir asimetri yaratıyor ve böylece şah kanadında piyon çokluğuna sahip oluyor. Diğer seçenek 14.♘xe4 d5 15.♗d3 dxe4 16.♗xe4 ♗e6 daha kuru konumlara yol açardı. Örneğin 17.b5 ♗d5 18.bxa6 bxa6 19.♕c2 ♗xe4 20.♖xe4 ♕d5 21.♗a3 ♖fe8 22.♖ae1 ♖xe4 23.♖xe4 ♖d8 eşit bir konumla.]

14...♖xf7 15.♘xe4 d5 16.♘c5 h6! [Güzel bir profilaksi. g5 karesinin kontrolü Ag5'i engellemek açısından önemli. Elbette şah için hava deliği de aynı zamanda.] **17.♖a3** [c1'deki fil zaten oyunda, dolayısıyla Carlsen son gelişmemiş taşını oyuna sokuyor.] **17...♗f5 18.♘e5 [**18.♖ae3 diğer bir seçenekti 18...♕c7 Eğer 19.g4 oynarsa 19...♗e4 20.♘xe4 dxe4 21.♖xe4 ♖af8⩱ ve siyahın iyi bir kompansasyonu var. Carlsen geçer piyon elde etmek istiyor. Öte yandan konuma ilk bakışta beyazın bir savaş tabiriyle cephe gerisini tam olarak sağlama almadan ilerlediğini görebiliyoruz ve arkada zayıflıklar göze çarpıyor.]

18...♘xe5 19.dxe5 [19.♖xe5 ♗b8↑ ve siyah fil çok etkili.]

19...♕h4! [25 dakika düşündükten sonra Karyakin doğru hamleyi buldu! Hem f2'yi tehdit eden hem b4'teki zayıf piyona basan hem de a8 kalesini oyuna sokan harika bir hamle. İnisiyatifin siyaha geçtiğini söyleyebiliriz bu hamleyle.] **20.♖f3** [f2'yi koruyor ve e6 tehdidinde bulunuyor.] **20...♗xc5** [20...♗g6 21.♖xf7 ♗xf7 22.e6 ♗g6↑ inisiyatifi sürdürürdü.Karyakin'den ikinci sınıf bir tercih. Bu hamleyle Rus satranççı berabereye razı olduğunu gösteriyor.]

21.bxc5 ♖e8 22.♖f4 ♕e7 23.♕d4±

[Vezir kanadı bağlı ve konumdaki tek aktif fikir beyazlara ait: şah kanadındaki piyon çokluğunu harekete geçirmek. Ama bunu uygulamak hiç kolay değil ve Carlsen de beceremiyor.]

23...♖ef8 24.♖f3 ♗e4 25.♖xf7 ♕xf7 26.f3 ♗f5 27.♔h2 [27.g4 ♗c2 28.f4 h5 29.f5 dikkate değerdi ancak Carlsen'in yaptığı gibi yavaş oynamak rakibin karşı oyununun olmadığı bu pozisyonları oynamak için daha teknik bir metod.]

27...♗e6 28.♖e2 ♕g6 29.♗e3 ♖f7 30.♖f2 ♕b1 31.♖b2 [31.g4 h5]

31...♕f5 32.a5

32...♔f8 [Eski şampiyon Tigran Petrosyan'ı hatırlatan bir operasyon! Karyakin b7'yi şahla koruyup aynı zamanda şahını da daha güvenli olan vezir kanadında tutmak istiyor çünkü oyun şah kanadında açılmaya gebe.]

33.♕c3 ♔e8 34.♖b4 g5! [f4'ü kontrol eden güzel bir hamle ve böylelikle beyazın g4-f4-f5 fikri de engelleniyor.]**35.♖b2 ♔d8 36.♖f2 ♔c8=**

[Artık konum eşit. Belki de Carlsen'in burada beraberliğe razı olması lazımdı.]

37.♕d4 ♕g6 38.g4?! [Carlsen denemekten vazgeçmiyor ama h-hattının açılmasına izin vermek son derece tehlikeli.] **38...h5! 39.♕d2 ♖g7 40.♔g3 ♖g8 41.♔g2?** [Belki de oyunu kaybetmesine mal olacak bir hata Carlsen'den.Şampiyon üstünlüğüyle geçen oyunlardan sonra kaybedebileceğini unutmuşa benziyor.]**41...hxg4 42.hxg4**

42...d4! [Harika bir hamle! Bu gibi ters renkli fil konumlarında materyalden ziyade kimin atak

şanslarına sahp olduğu önemlidir ve bu hamleyle Karyakin filine çok önemli bir çaprazı ve d5 karesini açıyor.] **43.♕xd4 ♗d5?!** [d5 karesine oturmak için acele ediyor ve belki de kazancı kaçırıyor. 43...♖h8! sonrasında beyazın işi çok zor olurdu. 44.♕e4□

a) 44.♖d2 ♕h6 45.♗g1 *(45.♔f2 ♗d5)* 45...♕h3+ 46.♔f2 ♖f8 ve f3 piyonu ile birlikte oyun da kaybediliyor;

b) 44.♕b4 ♕h7 45.♔f1 ♕d3+, beyaz vezirin b1-h7'yi bu yüzden kontrol ediyor olması lazım.;

44...♕h6 45.♔f1 ♕h1+ 46.♔e2 ♕a1 Karyakin bu hamleyi kaçırdığını söyledi.Bilgisayar eşit gibi gösterse de iki fani arasında oynanan bir oyunda bunun kazanca yakın bir pozisyon olduğunu söylemek lazım. Siyah şah son derece güvendeyken beyaz mat olmamak için sürekli en iyi hamleleri bulmak zorunda.]

44.e6! [Carlsen fırsatı kaçırmıyor ve Kh8'i engelliyor. Hala konum siyah için biraz daha rahat olsa da artık kaybetmek için beyazın bir hata daha yapması gerekiyor.] **44...♕xe6 45.♔g3 ♕e7 46.♖h2!**

[h-hattını ele geçirdikten sonra korkacak bir şey yok.] **46...♕f7 47.f4 gxf4+ 48.♕xf4 ♕e7 49.♖h5 ♖f8 50.♖h7 ♖xf4 51.♖xe7 ♖e4**

[Olası bir devam yolu şöyle olabilirdi: 52.♖xe4 ♗xe4 53.♔f4 ♗c2 54.♔e5 ♔d7 55.♔f6 ♔e8 56.♗h6 ♗d3 57.g5 ♗c2 58.g6 ♗d3 59.g7 ♗c4 60.♔g6 ♗d3+ ve berabere.]

½-½